

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Literatura Española dos Séculos XX e XXI		Código	613G01040
Titulación	Grao en Español: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Pena Sueiro, Nieves	Correo electrónico	nieves.pena.sueiro@udc.es	
Profesorado	Pena Sueiro, Nieves	Correo electrónico	nieves.pena.sueiro@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Estudo dos autores/obras/períodos/movimentos literarios máis significativos/representativos da literatura española dos séculos XX e XXI.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A5	Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua española.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A16	Coñecer a crítica textual e a edición de textos.
A17	Ter un coñecemento avanzado das literaturas en lingua española.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/a e profesional.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecer e valorar criticamente os autores/obras/períodos/movimentos literarios máis significativos/representativos da literatura española dos séculos XX e XXI, atendendo a unha perspectiva crítica histórico-social.	A1	B1	C6
	A2	B3	
	A5	B5	
	A11	B6	
	A15	B7	
	A16	B10	
	A17		
Coñecer e valorar criticamente os autores/obras/períodos/movimentos literarios máis significativos/representativos da literatura española dos séculos XX e XXI.	A1	B1	C6
	A2	B3	
	A11		
	A15		
	A16		

Ser capaz de realizar un comentario dun texto de literatura contemporánea, inseríndoo no seu marco histórico-literario e cultural.	A1 A11 A15 A16	B5 B7 B10	C6
--	-------------------------	-----------------	----

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Introducción.	Contexto histórico-literario. Cronología de la historia de la literatura en los siglos XX y XXI.
La literatura de principios del siglo XX	Panorama general de los principales autores y obras de principios del siglo XX. Selección de fragmentos representativos de obras de narrativa, teatro, poesía y ensayo.
Vanguardias y 27	Lectura, análisis y estudio de la poesía del grupo poético del 27
La literatura en el entorno de la Guerra Civil	Estudio de los principales autores y obras - Teatro: La labor didáctica de las Misiones pedagógicas La casa de Bernarda Alba - Narrativa: panorama general y estudio de La colmena - La poesía: Lectura y análisis de la poesía de los años 50.
La literatura desde los años 60 a la actualidad	Estudio de los principales autores y obras - Teatro: Lectura y análisis de Historia de una escalera - Narrativa: nuevas tendencias. Lectura y análisis de microrrelatos. - La poesía: Lectura y análisis de poemas de poesía española reciente.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Proba mixta	A1 A5 A11 B5 B6 B7 B10	2	29	31
Lecturas	A2 A15 A16 A17 C6	1	30	31
Obradoiro	B1 B3 B6	30	10	40
Sesión maxistral	A1 B7 C6	21	24	45
Atención personalizada		3	0	3
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba mixta	Haberá unha proba mixta (ou exame final) sobre diversos aspectos (autores, obras, movementos, etc) da materia obxecto de estudo
Lecturas	É preceptivo ler as lecturas obrigatorias, polas edicións recomendadas, para as datas marcadas e sempre con antelación á impartición do tema no que se explica a lectura.
Obradoiro	Mediante a combinación de diversas metodoloxías (discusión dirixida, debate, exercicios, etc.) o alumno levará a cabo distintas actividades sobre diferentes aspectos do programa baixo a supervisión do profesor
Sesión maxistral	O profesor explicará os fundamentos teórico-prácticos obxecto de estudo da asignatura.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	O alumno acudirá periódicamente a tutorías para aclarar dúbidas sobre os temas suscitados nas aulas.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba mixta	A1 A5 A11 B5 B6 B7 B10	Valoraranse os coñecementos sobre a materia, a capacidade para inserilos nun marco mais amplo así coma o pensamento crítico.	50
Obradoiro	B1 B3 B6	Valorarase a capacidade crítica dos estudantes mediante diversos exercicios prácticos: análise e comentario de textos, elaboración de reseñas, etc. Será necesario entregar unha reseña e un comentario de texto nas datas establecidas ao comezar a asignatura.	50

Observacións avaliación
1. Non se admitirá ningunha tarefa entregada fóra de prazo. 2. Calquera falta de honestidade académica (plaxio, utilización de textos ou ideas doutros autores sen indicar a procedencia, copia en exercicios ou traballos, ou outras variables destas características) será penalizada coa anulación total da actividade de que se trate. 3. Será necesario obter un mínimo de 4 puntos (sobre 10) en cada unha das metodoloxías de avaliación para superar a materia. 5. O alumnado que teña que superar a materia en segunda oportunidade, recuperará só as actividades suspensas. O profesor proporcionará as indicacións oportunas sobre as características dos exercicios a través do Campus Virtual, indicando as datas e procedementos de entrega, para que o alumnado organice as tarefas para a segunda oportunidade. 6. A materia poderá adaptarse ao alumnado que requira a adopción de medidas destinadas ao apoio á diversidade (física, visual, auditiva, cognitiva, de aprendizaxe ou relacionadas coa saúde mental). Se é o caso, deberán dirixirse aos servizos dispoñibles na UDC/no Centro: nos prazos oficiais estipulados con anterioridade a cada cuatrimestre, coa Unidade de Atención á Diversidade (https://www.udc.es/en/cufie). /ADI/alumnos de apoio/); no seu defecto, co Titor ADI da Facultade de Filoloxía (no seguinte correo electrónico: pat.filoloxia@udc.gal). 7. O nivel mínimo de competencia lingüística recomendado para cursar esta materia, no caso de estudantes Erasmus e de convenios internacionais, é B2 de acordo co Marco Europeo para o Ensino e Aprendizaxe de Linguas. Estudantes con exención académica de exención de asistencia Os procedementos de avaliación e porcentaxes serán os mesmos que para o resto do alumnado, pero adaptaranse os materiais e/ou procedementos e prazos de entrega para que o alumno poida seguir a materia. O profesorado porá a disposición deste alumnado tanto as instrucións para a súa realización como os procedementos de entrega a través da plataforma Moodle. As titorías organizaranse por correo electrónico e terán lugar no momento adecuado tanto para o alumnado como para o profesorado. Oportunidade extraordinaria de decembro Os alumnos que poidan presentarse ao exame da materia na convocatoria extraordinaria de decembro serán avaliados mediante a realización dun exame que suporá o 100% da nota.

Fontes de información	
Bibliografía básica	Obras de lectura obligatoria: Federico García Lorca, La casa de Bernarda Alba, ed. de Francisca Vilches, Madrid, Cátedra, 2005. Antonio Buero Vallejo, Historia de una escalera, Madrid, Austral, 2000. J. Sanchís Sinisterra, ¡Ay, Carmela!, ed. M. Aznar, Madrid, Cátedra, 2011. Antología del grupo poético del 27, ed. de Gaos y Sahagún, Madrid, Cátedra, 1982. Selección de poesía facilitada por la profesora (la selección se ha establecido a partir de las antologías siguientes: Antología de la poesía española (1939-1975), José Enrique Martínez, Madrid, Castalia Didáctica, 1989 y de Poesía española reciente (1980-2000), ed. de Cano Ballesta, Madrid, Cátedra, 2005). Camilo José Cela, La Colmena, ed. Urrutia, Madrid Cátedra, 1988. Antología del microrrelato español (1906-2011): el cuarto género narrativo, Madrid, Cátedra, 2012. Bibliografía básica Debicki, A. P., Historia de la poesía española del siglo XX. Desde la modernidad hasta el presente, Madrid, Gredos, 1997. Huerta Calvo, J., Historia del teatro español, T.II, Gredos, 2003. Mainer, J. C., Historia de la literatura española 6. Modernidad y nacionalismo, Barcelona, Crítica, 2010. Pozuelo Yvancos, J. M., Ventanas de la ficción: narrativa hispánica siglos XX y XXI, Barcelona, Península, 2004. Rico, F. (ed.), Historia crítica de la literatura española. Época contemporánea, Tomos 7, 7/1, 8, 8/1, 9, 9/1, Barcelona, Crítica, 1978-2000.

Bibliografía complementaria	Barrero Pérez, Óscar, Historia de la literatura española contemporánea (1939-1990). Madrid, Istmo, 1992. Alarcón Sierra, Rafael, Valores simbolistas en la literatura española del primer tercio del siglo XX. Alicante, Universidad de Alicante, 2002. Hernández Hernández, Dario, El microrrelato en la literatura española. Orígenes históricos, modernismo y vanguardia, La Laguna, Servicio de Publicaciones, 2013.
------------------------------------	--

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías